

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/15/2018
Identifikačné číslo spisu: 8109235111
Dátum vydania rozhodnutia: 30.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8109235111.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., právne zast. JUDr. Peter Ličák, advokát so sídlom Záhradná 19/468, Kapušany proti žalovanému: COM 2 BIZ, spol. s r.o., so sídlom Lipová 4987/1, Prešov, IČO: 36 757 101, právne zast. JUDr. Marián Vojčík, advokát so sídlom Jazmínová 1, Košice, o zaplatenie 7 079,-eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19Cb/27/2010, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 4Cob/20/2015-345 z 24. februára 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 4Cob/20/2015-345 z 24. februára 2016 v napadnutej časti z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie rozsudkom, č. k. 19Cb/27/2010-290 z 12.12.2014 rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 850,-eur s 9% úrokom z omeškania ročne od 07.07.2009 do zaplatenia (I. výrok) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok). Súd prvej inštancie zároveň rozhodol o povinnosti žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania a právneho zastúpenia v rozsahu 48%, pričom o ich výške malo byť rozhodnuté samostatným uznesením vydaným po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (III. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou podanou dňa 23.12.2009 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 7 079,-eur s 10% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 000,-eur od 07.03.2009 do zaplatenia, zo sumy 980,-eur od 07.04.2009 do zaplatenia, s 9,5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 000,-eur od 07.05.2009 do zaplatenia, s 9,25% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 500,-eur od 07.06.2009 do zaplatenia, s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 850,-eur od 07.07.2009 do zaplatenia, zo sumy 749,-eur od 07.10.2009 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania a právneho zastúpenia. Žalobca ako živnostník uzavrel so žalovaným dňa 01.02.2009 zmluvu o sprostredkovaní a dňa 19.10.2010 ukončil svoju podnikateľskú činnosť. Na základe čl. III zmluvy o sprostredkovaní vystavil žalobca za vykonanú činnosť faktúry, z ktorých žalovaný nezaplatil faktúru č. 2009001 vystavenú 31.01.2009 a splatnú 07.02.2009 na sumu 1 000,-eur, faktúru č. 2009002, vystavenú 07.03.2009 na sumu 980,-eur, faktúru č. 2009003 vystavenú 31.03.2009 a splatnú dňa

07.04.2009 na sumu 1 000,-eur, faktúru č. 2009004 vystavenú dňa 30.04.2009 a splatnú dňa 07.05.2009 na sumu 1 500,-eur, faktúru č. 2009005 vystavenú dňa 31.05.2009 a splatnú dňa 07.06.2009 na sumu 5 243,25 eura, faktúru č. 2009008 vystavenú dňa 31.08.2009 splatnú dňa 07.09.2009 na sumu 2 701,80 eura. Z faktúry č. 2009005 bola uhradená suma 3 393,25 eura, neuhradená suma zostala vo výške 1 850,-eur a z faktúry č. 2009008 bola uhradená suma 1 953,15 eura, teda neuhradená zostala vo výške 749,-eur.

3. Súd prvej inštancie vydal na základe návrhu žalobcu platobný rozkaz, č. k. 22Rob/40/2009-23 zo 14.01.2010, proti ktorému podal odpor žalovaný. Žalovaný v odpore namietal nedoručenie faktúr č. 2009001, č. 2009002, č. 2009003 a č. 2009004. K úhrade faktúr č. 2009005 a č. 2009008 žalovaný uviedol, že tieto uhradil v plnej výške, a to viacerými čiastkovými úhradami na účet žalobcu.

4. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania uzavrel, že spornou bola práve dôvodnosť faktúr vystavených za mesiace január až apríl 2009. Žalobca nevedel súdu v priebehu konania hodnoverne vysvetliť, z akého dôvodu vykonával naďalej sprostredkovateľskú činnosť pre žalovaného, ak mu žalovaný faktúry za tieto mesiace neuhrádzal. Žalobca tvrdil, že faktúry si sám nevystavoval, ale tieto mu boli doručované žalovaným a vystavené účtovníčkou žalovaného. Uvedené však v konaní preukázané vykonaným dokazovaním nebolo. Ak žalobca zakladá svoj nárok uplatnený na súde na vystavených faktúrach, je jeho povinnosťou opodstatnenosť takto uplatneného nároku preukázať. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno ohľadne faktúr vystavených za mesiace január až apríl 2009. Vo vzťahu k faktúre č. 2009005 poukázal žalovaný na jej úplnú úhradu, súd prvej inštancie však uviedol, že platby, ktoré označil žalovaný, prišli na iný účet než ten, ktorý bol uvedený na faktúre a zároveň sa súdu javilo ako nelogické vykonať úhradu v apríli vo vzťahu k faktúre, ktorá mala byť vystavená na základe prác vykonaných v mesiaci máj 2009. Z uvedených dôvodov považoval súd prvej inštancie žalobu v časti o zaplatenie 1 850,-eur titulom čiastočne neuhradenej faktúry č. 2009005 za dôvodnú. Vo vzťahu k faktúre č. 2009008 súd prvej inštancie uviedol, že táto bola uhradená v plnej výške.

5. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný. Uvedené odvolanie bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 29.12.2014 a obsahovalo vymedzenie odvolacích dôvodov len odkazom na zákonné ust. § 205 ods. 2 písm. a/, b/, d/ a f/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), pričom bližšie odôvodnenie mal žalovaný vykonať v samostatnom písomnom podaní. Súdu prvej inštancie bolo následne dňa 25.02.2015 doručené doplnenie odvolania žalovaného. V podanom doplnení odvolania vzal žalovaný odvolanie späť v časti, ktorou napadol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a zotrval len na odvolaní proti I. a III. výroku rozhodnutia. Žalovaný uviedol, že ak nie je dohodnuté v prospech ktorého účtu sa má platiť a veriteľ má viac účtov, dlžník je oprávnený plniť v prospech ktoréhokoľvek účtu veriteľa. Faktúra č. 2009005 bola žalovaným vyplatená vopred (predtým ako bola vystavená), a to na základe praxe zavedenej medzi žalobcom a žalovaným. Účet uvedený na faktúre bol žalovanému známy až po tom, ako ju uhradil. Žalovaný preto trvá na tom, že aj vo vzťahu k faktúre č. 2009005 prišlo k jej riadnej úhrade v plnej výške. Žalobca pritom v priebehu konania nenamieta, že úhrady by boli vykonané na jeho osobný účet namiesto podnikateľského účtu, ale namieta, že tieto boli za žalovaného vykonané H. E. prevodom z jeho osobného účtu. Žalovaný k tomu v odvolaní uviedol, že uvedená osoba je konateľom žalovaného a takýto spôsob úhrady bol výnimočný. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie pritom malo vyplývať, že úhrada bola realizovaná za účelom uspokojenia pohľadávky žalobcu voči žalovanému. Žalobca podľa názoru žalovaného v doterajšom konaní preukázal, že koná v rozpore s dobrými mravmi, keď sa nelogickými a vzájomne si odporujúcimi argumentmi usiluje o to, aby mu žalovaný uhradil to, čo mu už bolo riadne uhradené. Súd prvej inštancie podľa žalovaného nedostatočne skúmal dôkazy, keď aj namiesto dohodnutej zmluvnej pokuty vo výške 3 000,-eur súd nesprávne uviedol zmluvnú pokutu vo výške 10 000,-Sk, pre ktorú považoval ustanovenie o zmluvnej pokute za neplatné pre uvedenie neplatnej meny. V tejto časti je potom napadnuté rozhodnutie aj nezrozumiteľné. Z uvedených dôvodov žalovaný odvolaciu súdu navrhol, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania. V prípade, ak odvolací súd nebude môcť napadnutý rozsudok zmeniť, navrhol, aby odvolací súd

rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti jeho II. a III. výroku podal odvolanie aj žalobca. V odvolaní žalobca súdu prvej inštancie vytýkal, že ak žalovaný mal zaplatením sumy 748,65 eura dňa 11.08.2009 plniť svoj dlh voči žalobcovi z faktúry č. 2009008, tak potom plnil dlh, ktorý v tom čase ešte neexistoval, keďže splatnosť faktúry nastala až 07.09.2009. Žalovaný pri údajnej úhrade faktúry č. 2009008 uviedol navyše variabilný symbol 2009007 namiesto 2009008. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 08.06.2012 podľa žalovaného vyplýva, že uvedená suma bola poskytnutá žalobcovi ako pôžička a nebola mu zaslaná za účelom úhrady faktúry. Vo vzťahu k faktúram č. 2009001, 2009002, 2009003 a 2009004 žalobca uviedol, že oprávnenosť týchto faktúr bola dostatočne preukázaná vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie. Argumentácia žalovaného spočívajúca v započítacej námietke navyše vylučuje ním namietanú neopodstatnenosť žalobcom uplatnených nárokov, keď nie je žiaden dôvod na započítanie neexistujúcej pohľadávky a žalovaný tým uznal svoj záväzok voči žalobcovi. Vzhľadom na vznesenie kompenzačnej námietky žalovaným sa mal súd prvej inštancie zaoberať len vznikom pohľadávok žalovaného voči žalobcovi, ktoré mohli byť spôsobilé na započítanie. Vo vzťahu k tejto obrane žalovaného žalobca navyše označil rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obdo/7/2011, o ktoré opieral svoj záver o neurčitosti započítania uplatneného žalovaným, z ktorého vyplýva jeho neplatnosť, keďže žalovaný započítal voči žalobcovi viaceré svoje pohľadávky, ktoré vo svojom súčte prevyšovali pohľadávku žalobcu a nešpecifikoval, ktorá časť započítaných pohľadávok zanikla a ktorá nie. Súd prvej inštancie dospel potom na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vo vzťahu k výrokom o trovách konania žalobca uviedol, že súd prvej inštancie mal vo veci posudzovať aj možnú aplikáciu ust. § 150 O. s. p. Dôvody hodné osobitného zreteľa pritom vzhliadol žalobca najmä v tom, že v časti faktúr č. 2009001, 2009002, 2009003 a 2009004, v ktorej bol žalobca neúspešný, neúspech žalobcu vyplýval z nemožnosti predložiť dôkazy, ktoré má vo svojej dispozícii jedine žalovaný. Žalobca poukázal aj na svoju zlú finančnú situáciu, ktorá je zároveň aj jedným z dôvodov, pre ktorý sa rozhodol uplatniť svoje pohľadávky voči žalovanému žalobou. Žalobca poukázal aj na to, že žalovaným bol vznesený vzájomný návrh a žalovanému mal byť preto vyrubený súdny poplatok. Vzhľadom na uvedené potom odvolaciemu súdu navrhol, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, alternatívne, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. K odvolaniu žalobcu doručil svoje vyjadrenie žalovaný. Uviedol, že II. výrok napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti považuje za vecne správny a nie sú tu žiadne dôvody na jeho zmenu, prípadne zrušenie. Rozhodnutie v tejto časti je aj dostatočne odôvodnené so zdôraznením dôkazného bremena, ktoré spočívalo na žalobcovi a ktoré žalobca neunesol. Podľa názoru žalovaného bolo v konaní dostatočne preukázané, že žalobca v období január až apríl 2009 nevykonával žiadnu činnosť, v tomto období sa naopak pripravoval na pozíciu manažéra a ako kontaktná osoba pre predaj je pri objednávkach uvedený až od 01.05.2009. Žalovaný v priebehu konania nevzniesol kompenzačnú námietku, ako tvrdí žalobca, zo strany žalovaného išlo len o obranu proti žalobnému návrhu žalobcu. V priebehu konania pritom žalovaný konštantne zotráva na argumentácii, že žalobcom uplatňovaný nárok neexistuje a len z dôvodu opatrnosti pridal k svojej procesnej obrane aj obranu formou započítania. Obranu spočívajúcu v započítaní označil ako subsidiárnu, označovanú ako kompenzačnú námietku in eventum. Preto súd prvej inštancie postupoval pri svojom rozhodnutí správne a nárok žalobcu, uplatnený na základe faktúr č. 2009001, 2009002, 2009003, 2009004 vyhodnotil ako nedôvodný. Žalobca vo svojom odvolaní opätovne uvádza skutočnosti, ktoré už boli predmetom skúmania v rámci konania pred súdom prvej inštancie. Podľa názoru žalovaného nie sú na túto posudzovanú vec aplikovateľné ani závery vyslovené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obdo/7/2011, keď uvedené rozhodnutie malo riešiť odlišnú situáciu. Žalovaný totiž v tomto konaní od začiatku popiera existenciu pohľadávok žalobcu. Vo vzťahu k čiastkovej úhrade faktúry č. 2009008 vo výške 748,65 eura súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že žalovaný skutočne mienil spornou platbou uhradiť túto faktúru, a to najmä s ohľadom na všetky skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo. Zo všetkých predložených faktúr a dátumov ich úhrad pritom vyplýva, že tieto faktúry boli uhrádzané vždy skôr ako boli vystavené. Variabilný symbol uvedený pri tejto úhrade bol vplyvom chyby

pri písaní uvedený nesprávne ako 2009007 namiesto 2009008. Žalobca využíva vzájomne si odporujúce argumenty a rozporuplné tvrdenia, ktoré v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal. Jeho konanie je v rozpore s dobrými mravmi a so zásadami poctivého obchodného styku, keď od žalovaného žiada úhradu, ktorá už bola vykonaná. Jeho konanie preto nemôže požívať právnu ochranu. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu o nemožnosti predložiť doklady vzťahujúce sa na faktúry vystavené za obdobie január až apríl 2009 žalovaný uviedol, že tieto tvrdenia sú nepravdivé. Žalovaný poukázal na nutnosť ukončiť spoluprácu so žalobcom pre jeho pochybenia, pričom práve žalobca mal byť tou stranou, ktorá následne prestala so žalovaným komunikovať a žalovaný bol nútený riešiť vzniknutú situáciu aj za asistencie polície. V ostatnom zotrval žalovaný na tých skutočnostiach, ktoré uviedol už vo svojom odvolaní a v doplnení odvolania.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozsudkom, č. k. 4Cob/20/2015-345 z 24.02.2016 na odvolanie žalobcu a žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a náhradu trov odvolacieho konania žiadnej zo strán sporu nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalovaný mohol svoje odvolanie doplniť len v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia. V prípade vadného podania mal byť poučený a vyzvaný súdom na odstránenie väd odvolania. Žalovaný sám odstránil vady odvolania a súdu prvej inštancie doručil doplnenie odvolania, avšak až 25.02.2015, čím nedodržel lehotu 15 dní na podanie odvolania, keď rozsudok súdu prvej inštancie bol právnomu zástupcovi žalovaného, doručený 18.12.2014. Na uvedené doplnenie odvolania žalovaným potom nemôže odvolací súd prihliadať. Odvolací súd preto uzavrel, že je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania z pôvodného odvolania doručeného súdu dňa 29.12.2014. Vzhľadom však na vymedzenie odvolacích dôvodov v odvolaní žalovaného len poukazom na zákonné ustanovenie bez bližšej špecifikácie, odvolací súd nevedel, ktoré vady súdneho rozhodnutia má preskúmať. Z uvedených dôvodov odvolací súd na základe odvolania žalovaného napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v tej časti, v ktorej bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie čiastky 1 850,-eur s 9% úrokom z omeškania od 07.07.2009 do zaplatenia.

9. Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu odvolací súd uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie ním uplatneného nároku v celom rozsahu uplatnenom žalobou. Faktúry za obdobie január až apríl 2009 boli vystavené žalobcom, ktorý vychádzal z vykonanej činnosti pre žalovaného a z dohodnutého nároku na vyplatenie provízie. Samotná zmluva o sprostredkovaní však bola uzatvorená až od 01.02.2009, preto pri nároku na odmenu je možné vychádzať len z predchádzajúcej praxe, ktorá bola medzi žalobcom a žalovaným zavedená. V konaní pred súdom prvej inštancie bola nesporne preukázaná prax spočívajúca v týždennom vyplácaní provízie v hotovosti, k rukám obchodných zástupcov. Zmluva o sprostredkovaní, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, sa odvolávala na ust. § 642 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), zmluvy o sprostredkovaní sú však spravidla jednorazovou záležitosťou, preto pri pravidelnej činnosti by malo ísť o zmluvu o obchodnom zastúpení podľa § 652 a nasl. Obchodného zákonníka. Zavedená prax medzi žalobcom a žalovaným sa podľa vykonaného dokazovania uplatňovala až do mája 2009. Odmena bola vyplácaná týždenne a bolo potrebné si pre ňu chodiť do Prešova. Vo vzťahu k ďalším faktúram č. 2009005 a 2009008 bolo preukázané, že augustová fakturácia bola riadne uhradená, aj keď pod zlým variabilným symbolom 2009007 vo výške 749,-eur, pretože 18.08.2009 bolo zaplatených 1 417,65 eura a 25.08.2009 bolo zaplatených ďalších 535,50 eura. Sporná potom ostala len faktúra č. 2009005 vystavená na sumu 5 243,25 eura, ktorá bola uhradená v rozsahu 3 393,25 eura. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zvyšnú sumu 1 850,-eur je preto vecne správne. Rovnako sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím v časti úrokov z omeškania.

10. Odvolací súd ďalej konštatoval, že v odvolaní žalovaného, doručenom súdu prvej inštancie dňa 29.12.2014, nie je žiaden konkrétny odvolací dôvod, preto ani nebolo možné, aby sa odvolací súd zaoberal započítacou námietkou žalovaného. Mohol sa zaoberať len výškou provízie, ktorej základ, ani spôsob výpočtu nie je uvedený v zmluve o sprostredkovaní. Odvolací súd potom vychádzal len z toho, že zo strany žalovaného nebola dostatočne zdôvodnená neopodstatnenosť nároku na zaplatenie zvyšných 1 850,-eur z faktúry č. 2009005. Navyiac čiastkovými úhradami a vznesením započítacej námietky žalovaný do určitej miery uznal dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku. Predmetom zápočtu mala byť

aj zmluvná pokuta v rozsahu 100 000,-Sk, o ktorej dohoda bola uzatvorená dňa 01.02.2009, preto je zmluvná pokuta dohodnutá na neplatnú menu (od 01.01.2009 platí v Slovenskej republike mena euro). Súd prvej inštancie sa rovnako správne vysporiadal aj s ostatnými námietkami na započítanie v rozsahu 10 955,61 eura, resp. 7 079,-eur. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne aj v časti rozhodnutia o náhrade trov konania. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu v časti potvrdzujúcej rozsudok súdu prvej inštancie v jeho I. a III. výroku podal dovolanie žalovaný. Odvolací súd podľa názoru žalovaného pochybil, keď neprihliadol na riadne podané odvolanie žalovaného. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/30/2012, podľa ktorého, ak k doplneniu vadného odvolania dôjde do rozhodnutia odvolacieho súdu, je právne významné, že v čase jeho rozhodovania je vada odstránená, pritom je irelevantné, že k jej odstráneniu došlo až po uplynutí 15-dňovej lehoty na odvolanie. Rozsudok súdu prvej inštancie bol právnenému zástupcovi žalovaného doručený dňa 18.12.2014. Žalovaný doručil súdu odvolanie dňa 29.12.2014, teda v 15-dňovej lehote, avšak bez bližšej konkretizácie odvolacích dôvodov. Odvolacie dôvody však vo svojom odvolaní označil s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. a/, b/, d/ a f/ O. s. p. Uvedené označené odvolacie dôvody následne žalovaný bližšie špecifikoval v doplnení odvolania z 20.02.2015. Žalovaný doplnil odvolanie po uplynutí lehoty na podanie odvolania, čo je však právne bezvýznamné, keďže k jeho doplneniu prišlo do rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré bolo vydané dňa 24.02.2016. Žalovaný v podaní označenom ako doplnenie odvolania nemenil rozsah, v akom napádal rozhodnutie súdu prvej inštancie a rovnako ani odvolacie dôvody. Odvolací súd potom postupom, ktorým neprihliadol na žalovaným vymedzené odvolacie dôvody, odňal žalovanému možnosť konať pred súdom. Súčasťou procesných práv podľa Občianskeho súdneho poriadku je aj právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania. Z dôvodu, že sa odvolací súd nevysporiadal s odvolacou argumentáciou žalovaného, je toto rozhodnutie aj nepreskúmateľné. Dostatočné odôvodnenie rozhodnutia je pritom súčasťou práva na spravodlivý proces. Žalovaný namieta aj nesprávne právne posúdenie veci. Nie je mu zrejmé, z ktorého ustanovenia zmluvy o sprostredkovaní konajúce súdy vyvodili záver o zmluvnej pokute dohodnutej v mene slovenská koruna, keď v čl. V ods. 1 tejto zmluvy je jasne uvedené, že zmluvná pokuta je dohodnutá vo výške 3 000,-eur. Podľa žalovaného v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu chýba opísanie základnej právnej úvahy, ktorá konajúci súd viedla k záveru o opodstatnenosti žaloby v časti o zaplatenie 1 850,-eur. Žalovaný navyše označil aj nesprávny postup odvolacieho súdu, keď právnenému zástupcovi žalovaného malo byť dňa 08.02.2016 doručené predvolanie na pojednávanie, ktoré sa malo konať dňa 24.02.2016 o 08:30 hod. Na základe uvedeného predvolania doručil právny zástupca žalovaného súdu ospravedlnenie neúčasti a žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie s plánovaným vykonaním výsluchov svedkov v trestnej veci, vedenej na OR PZ v Košiciach pod ČVS: ORP-2667/7-OEK-KE-2013. Odvolací súd neoznámil právnenému zástupcovi žalovaného, ako návrh na odročenie pojednávania posúdil, čím porušil § 119 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Uvedené vady vymedzené žalovaným potom naplňajú dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a porušujú základné právo strany na spravodlivý súdny proces. Preto žalovaný Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolaciemu navrhuje, aby rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň, aby žalobcu zaviazal na náhradu trov dovolacieho konania. Žalovaný navrhol aj odklad vykonateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a rozhodnutia odvolacieho súdu, keďže tieto rozhodnutia predstavujú exekučný titul, na podklade ktorých je možné viesť exekučné konanie proti žalovanému.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom (§ 419 a nasl. C. s. p.).

13. Vzhľadom na to, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C. s. p. (podľa

ktorých ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236 a § 238 O. s. p.

14. Rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme rozsudku, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v ust. § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

15. S poukazom na uvedené ustanovenia je potrebné konštatovať, že žalovaným uplatnené dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

16. Vzhľadom na obsah dovolania žalovaného, ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie netrpí niektorou z nich. V zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

17. Žalovaný v dovolaní primárne namietal procesné vady konania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Ostatné dôvody prípustnosti dovolania vymenované v ust. § 237 ods. 1 O. s. p. žalovaný neoznačil, preto sa najvyšší súd prioritne zaoberal ním označenými skutočnosťami.

18. Dovolacie námietky žalovaného spočívali najmä v nesprávnom postupe odvolacieho súdu, ktorý sa pre nedostatky odvolania žalovaného nevysporiadal s podstatnou argumentáciou odvolateľa, čím zároveň žalovaný namieta aj nepreskúmateľnosť napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu pre jeho nedostatočné odôvodnenie. Ďalej žalovaný vytýka odvolaciemu súdu, že v súvislosti s pojednávaním, ktoré sa malo konať dňa 24.02.2016 o 08:30 hod., odvolací súd neoznámil žalovanému (jeho právnemu zástupcovi), ako jeho návrh na odročenie pojednávania posúdil.

19. Pod odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je možné rozumieť taký postup súdu, ktorým bolo účastníkovi konania znemožnené uplatňovať v súdnom konaní tie procesné práva, ktoré účastníkovi patria podľa jednotlivých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (R 32/1995). Uvedený (nesprávny) postup súdu potom vždy znamená porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

20. Podľa § 209 ods. 1 O. s. p. súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

21. Podľa § 211 ods. 1 O. s. p., ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/.

22. Podľa § 204 ods. 1 veta prvá O. s. p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

23. Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

24. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že žalovaný mohol doplniť svoje odvolanie len v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia súdu prvej inštancie a zároveň, že v prípade vadného podania (odvolania), mal byť poučený a vyzvaný na odstránenie väd odvolania. Žalovaný sám odstránil vady odvolania a súdu doručil dňa 25.02.2015 doplnenie odvolania. Uvedené doplnenie odvolania však bolo podľa odvolacieho súdu doručené oneskorene, po uplynutí 15-dňovej lehoty na podanie odvolania, preto na doplnenie odvolania žalovaným s poukazom na ust. § 205 ods. 3 O. s. p. neprihliadal. Z uvedeného dôvodu vychádzal z odvolania, doručeného žalovaným súdu dňa 29.12.2014. Odvolací súd zároveň uviedol, že vzhľadom na odvolanie žalovaného obsahujúce vymedzenie odvolacích dôvodov len poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. a/, b/, d/ a f/ O. s. p. bez bližšej špecifikácie odvolacích dôvodov, odvolací súd nevie, ktoré vady súdneho rozhodnutia má preskúmať. Podľa odvolacieho súdu preto nebolo ani možné vyhovieť odvolacím námietkam žalovaného a rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potrebné potvrdiť.

25. V § 205 ods. 3 O. s. p. stanovená (zákonná) lehota, v rámci ktorej môže odvolateľ rozšíriť rozsah a dôvody odvolania, sa vzťahuje iba na odvolanie, ktoré má všetky predpísané náležitosti. Ak odvolanie tieto náležitosti nemá, je súd povinný odvolateľa vyzvať, aby chýbajúce náležitosti doplnil a uložiť mu (sudcovskú) lehotu na ich doplnenie. Pokiaľ odvolateľ doplnil odvolanie do rozhodnutia odvolacieho súdu, je bez právneho významu, že k tomu došlo až po uplynutí odvolacej lehoty (R 59/2013). Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku totiž nevyplýva, že obmedzenie podľa § 205 ods. 3 O. s. p. by sa malo vzťahovať aj na možnosť odvolateľa odstrániť vadu odvolania a dodatočne doplniť, čoho sa v odvolacom konaní domáha (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 5Cdo/268/2009). Ak k odstráneniu vady odvolania dôjde do rozhodnutia odvolacieho súdu, je právne významné, že v čase jeho rozhodovania (§ 154 ods. 1 O. s. p. a § 167 ods. 2 O. s. p.) je vada odstránená; irelevantné je, či k jej odstráneniu došlo po súdom určenej lehote na odstránenie vady alebo po uplynutí odvolacej lehoty (viď rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/32/2005, 2Cdo/124/2008, 2MCdo/5/2009, 3Cdo/219/2009, 5Cdo/183/2007 a 3Cdo/202/2004). Uvedený právny názor je plne rešpektovaný v judikatúre a ustálenej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu.

26. Najvyšší súd po preskúmaní postupu odvolacieho súdu konštatuje, že odvolací súd neprihliadnutím na doplnenie odvolania žalovaného odňal strane konania možnosť konať pred súdom. Žiadna právna norma obsiahnutá v Občianskom súdnom poriadku nelimitovala možnosť odvolateľa doplniť odvolanie neobsahujúce zákonom predpokladané náležitosti aj po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania. Naopak bolo povinnosťou odvolacieho súdu v prípade, ak odvolanie neobsahovalo náležitosti predpokladané Občianskym súdnym poriadkom (§ 205 ods. 1 O. s. p.), v súlade s ust. § 211 ods. 1 O. s. p. (ak tak neučinil súd prvej inštancie) vyzvať odvolateľa na doplnenie odvolania spolu s poučením o následkoch neodstránenia väd odvolania a v prípade, ak tak odvolateľ aj bez výzvy súdu učinil ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu, plne na takéto podanie odvolateľa prihliadať.

27. Z obsahu súdneho spisu najvyšší súd zistil, že odvolací súd a rovnako ani súd prvej inštancie žalovanému výzvu na odstránenie väd odvolania neadresoval, odvolací súd nedôvodne neprihliadal na doplnenie odvolania žalovaným a vo svojom rozhodnutí odvolací súd len stroho konštatoval nesprávne a nedostatočné vymedzenie odvolacích dôvodov, ktoré mu neumožnili posúdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie v korelácii s odvolacími námietkami vznesenými žalovaným. Nielenže je uvedený postup odvolacieho súdu nesprávny a znamenajúci pre sporovú stranu odňatie možnosti konať pred súdom,

uvedený postup odvolacieho súdu je aj zmätočný a nedostatočne odôvodnený. V prípade nedostatku náležitostí odvolania (na ktoré bol odvolateľ upozornený a vyzvaný na ich odstránenie) je dôsledkom odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p. a nie potvrdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je logicky nekompaktné a jednotlivé časti jeho zdôvodnenia si navzájom odporujú, keď na jednej strane odvolací súd uvádza, že odvolanie nespĺňa zákonom predpokladané náležitosti, čoho dôsledkom je nemožnosť vykonať odvolací prieskum vo veci a na strane druhej odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie pre nedôvodnosť odvolania ako vecne správne potvrdí. Potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie musí zo strany odvolacieho súdu predchádzať dôsledné zváženie odvolacích námietok odvolateľa a záver odvolacieho súdu, že tieto nie sú opodstatnené. Ak nie je možné pre neodstránené nedostatky odvolania posúdiť dôvodnosť odvolania, nie je možné rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť, ale je potrebné odvolanie odmietnuť. Preto dovolaciemu súdu nie je zrejmé, na akom podklade rozhodol odvolací súd o potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštancie v odvolaní žalovaného napadnutej časti. Neprihliadnutím na doplnenie odvolania žalovaným založil odvolací súd vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

28. Dovolacie námietky žalovaného sú plne opodstatnené aj v časti namietajúcej nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Právo na odôvodnenie rozhodnutia je súčasťou práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Štruktúru práva na odôvodnenie rozhodnutia rámcovo upravovalo ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Citovanú právnu normu bolo potrebné uplatňovať aj v odvolacom konaní § 211 O. s. p. Judikatúra najvyššieho súdu pritom kontinuálne zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale len inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). V tejto súvislosti je potrebné poukázať na Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 03.12.2015 (publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. O výnimku uvedenú v citovanom stanovisku ide v prípade, ak strana sporu v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie vzniesla vecné námietky, ktoré boli spôsobilé spochybniť správnosť vydaného rozhodnutia a odvolací súd sa so žiadnou z podstatných odvolacích námietok nevysporiadala a rozhodnutie súdu prvej inštancie s odkazom na ust. § 219 ods. 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Obdo/39/2016).

29. V súlade s uvedeným právnym názorom najvyšší súd konštatuje, že v tu posudzovanej veci odvolací súd neprihliadnutím na doplnenie odvolania žalovaného a tým zapríčinené nevysporiadanie sa s odvolacími námietkami žalovaného zaťažil konanie aj v tejto časti procesnou vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nezodpovedá zákonným požiadavkám naňho kladeným v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

30. Napokon je potrebné dovolateľovi prisvedčiť aj v časti namietaného nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu pri nariadení pojednávania. Dňa 08.02.2016 bolo právnenému zástupcovi žalovaného doručené predvolanie na pojednávanie nariadené na deň 24.02.2016 v čase 08:30 hod. Odvolaciemu súdu bolo dňa 22.02.2016 doručené podanie právneho zástupcu žalovaného označené ako ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a žiadosť o odročenie pojednávania (v súdnom spise založené na č. l. 339), ktorého obsahom bola zdôvodnená žiadosť o odročenie pojednávania a vytýčenie nového termínu pojednávania spolu s uvedením elektronickej adresy, telefaxu a telefónu, na ktorú mal súd v zmysle § 119 ods. 2 písm. c/ O. s. p. bezodkladne oznámiť, ako návrh posúdil. Odvolací súd

žalovanému neoznámil, ako jeho návrh na odročenie pojednávania posúdil a pojednávanie vykonal v neprítomnosti žalovaného, ako aj jeho právneho zástupcu.

31. Pokiaľ súd neodročil pojednávanie, pričom neakceptoval riadnu žiadosť strany sporu o odročenie pojednávania bez toho, aby podľa ustanovenia § 119 ods. 2 písm. c/ O. s. p. túto skutočnosť oznámil strane sporu na emailovú adresu uvedenú spôsobom určeným zákonom, ide o postup, ktorým súd znemožnil realizovať strane sporu jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (viď R 66/2017). Ak Občiansky súdny poriadok sporovej strane priznával právo (za predpokladu uvedenia elektronickej adresy, telefónu alebo telefaxu) na bezodkladné informovanie zo strany konajúceho súdu o výsledku posúdenia návrhu na odročenie pojednávania, dôsledkom nedodržania uvedeného zákonného postupu súdom je zákonite porušenie procesných práv patriacich strane konania, čím rovnako prichádza k naplneniu dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. písm. f/ O. s. p.

32. Dovolateľ existenciu procesných vád v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietal a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní najavo nevyšli.

33. Skutočnosť, že došlo v konaní k procesným vadám podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

34. Najvyšší súd preto dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti potvrdzujúcej rozsudok súdu prvej inštancie v jeho I. a III. výroku podľa § 449 ods. 1 C. s. p. a § 450 C. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

35. Najvyšší súd nezistil v posudzovanej veci dôvody, ktoré by opodstatňovali odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v časti navrhovanej dovolateľom, preto tomuto návrhu nevyhovel. V súlade s ustálenou rozhodovacou praxou o tom dovolací súd nevydal samostatné rozhodnutie.

36. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.